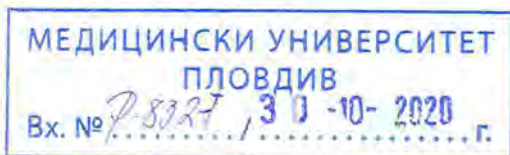

До
Председателя на научно жури,
определено със Заповед № Р -1684/ 30.09.2020 г.
на Ректора на Медицински университет – Пловдив
бул. В. Априлов №15А
4002 Пловдив

На Ваш Протокол №1/ от 7.10.2020

Приложено представям:

Становище

по процедура за присъждане на НС „Доктор на науките”
по научна специалност „Имунопатология и алергология”, код 03.01.27 от професионално
направление „7.1 Медицина”

Рецензент: проф. Д-р Мария Християнова Стоименова, дмн
Научна специалност имунология
Институция – Национален център по заразни и паразитни болести, София

Адрес и контакти:

Пощенски адрес: бул. Янко Сакъзов 26, 1504 София

Електронен адрес: mstoimenova@ncipd.org

Телефони: +359 2 943 56 36; +359 899 167 312

*Рецензията е съставена в съответствие с
изискванията на ЗРАСРБ и Раздел III /Раздел IV от
ППЗРАСРБ*

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Мария Християнова Стоименова, дмн

външен член на научно жури,

определено със заповед № Р -1684/ 30.09.2020 г. на Ректора на МУ - Пловдив

Относно: Процедура за защита на дисертационен труд на тема:

**“ АНГИОНЕВРОТИЧЕН ОТОК – ЕПИДЕМИОЛОГИЯ, ЕТИОЛОГИЯ,
ПАТОГЕНЕЗА, ФОРМИ, КЛИНИЧНО ПРОТИЧАНЕ, ДИАГНОСТИЧНИ И
ДИФЕРЕНЦИАЛНО-ДИАГНОСТИЧНИ КРИТЕРИИ, ТЕРАПЕВТИЧНИ ПОДХОДИ”**

Автор: доц.д-р Светлан Михов Дерменджиев, дм

Секция професионални заболявания и токсикология, Втора катедра по вътрешни болести,

Медицински факултет, МУ Пловдив

за присъждане на НС „Доктор на науките“

по професионално направление 7.1 Медицина

научна специалност Имунопатология и алергология (03.01.27),

Декларирам липсата на общи публикации с кандидата и липсата на конфликт на интереси по смисъла на допълнителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в РБългария (ЗРАСРБ). Представените ми на електронен носител материали са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника на МУ - Пловдив.

1. Общо представяне на автора и конкурса

Професионалната автобиография на доц. д-р Светлан Дерменджиев отразява неговото целенасочено израстване и усъвършенстване в няколко свързани области на медицината. След дипломирането си като лекар в Медицински университет- Пловдив през 1988 г., д-р Дерменджиев придобива последователно специалности “Вътрешни болести” (1994 г.), „Клинична токсикология” (1996 г.) и „Професионални болести“ (2008 г.), а през 2010 се дипломира като Магистър по здравен мениджмънт. През 2012 г. придобива ОНС „Доктор“ по Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията. В периода 2000 - 2013 е преминал 16 курса за следдипломна квалификация. Академичната му кариера е свързана с Клиниката по професионални заболявания и токсикология при МУ- Пловдив, от 1991 г., където в момента е началник на Отделение по професионални заболявания и алергология и Втора катедра по вътрешни болести, Секция по професионални заболявания, където е последователно главен асистент, доцент (2014 г.)

2. Характеристика на дисертационния труд и научните приноси

Дисертационният труд на доц. д-р С. Дерменджиев е посветен на един сложен и относително слабо проучен, особено у нас, медицински проблем - ангионевротичен оток в неговите две форми, наследствена и придобита. Касае се за нозологична единица с многофакторна етиология, недостатъчно добре изяснена патогенеза, често пъти комплексна клинична картина и липсващ унифициран диагностично-терапевтичен подход. Високият риск от фатален изход при наследствения ангиоедем, както и нарастващата честота на някои от придобитите му форми, особено във връзка с употребата на медикаменти, определят голямото практическо значение на проблема. В този смисъл обстойното проучване на епидемиологията, етиологията, патогенезата, клиничното протичане и прилаганата терапия на ангиоедема, с цел да се предложат адекватни подходи за подобряване на диагностиката и лечението на тези пациенти в контекста на българската здравна система е напълно актуално, научно обосновано и практически значимо начинание. Професионалният и експертен опит на доц. Дерменджиев, както и публикациите му във връзка с дисертационния труд дават основание да се приеме, че цялостното изследване е лично дело на автора.

а. Структура на дисертационния труд. Автореферат

Структурата на дисертационния труд отговаря напълно на възприетите изисквания: написан на 171 стр., в т.ч: увод (1 стр.), литературен обзор (71 стр.), цел и задачи (1 стр.), материал и методи с подробна характеристика на проучвания контингент (8 стр.), резултати и обсъждане с изводи след основните части (43 стр.), обобщени изводи (6 стр.) и илюстриран с 38 диаграми, 35 таблици и приложения (анкетна карта и снимков материал). Обзорът е добре структуриран и изключително информативен, съответно на сложната характеристика проучваната нозологична единица. Реферирани са 287 литературни източника, в т.ч. 18 на кирилица, около 25% - от последните 10 години. Проучването обхваща внушителен брой преминали през отделението пациенти - 2298, като е използвана изключително подробна анкетна карта (56 открити, полуоткрити и закрити въпроси, групирани в 5 раздела) и добре подбрани съвременни статистически методи, с които авторът очевидно си служи свободно. Всичко това е гаранция за достоверността и значимостта на получените резултати и направените изводи. Авторефератът по съдържание и оформление напълно отговаря на възприетите изисквания.

б. Критични бележки. Без да се омаловажава научната стойност на изследването, следва да се отбележат някои недостатъци, свързани с начина на представяне и оформяне на материала. Налице е дисбаланс в структурата, като частта „резултати и обсъждане“ е значително по-лаконична от литературния обзор. Многобройните изводи след всяка обособена част на резултатите (общо 30) имат за цел да улеснят възприемането, но те по-

скоро преповтарят материала, отколкото да го синтезират. Работата би спечелила от по-обстойно обсъждане на резултатите в светлината на наличните публикувани международни данни. “Обобщените“ приноси също са прекалено раздробени. Налице са доста стилистични, граматически и технически грешки, както в автореферата така и в дисертационния труд (напр. голям брой референции са непълни; твърде дребен шрифт на графиките и пр.)

в. Теоретични и приложни приноси

Приемам заявените от автора приноси по същество, но не и като начин на формулиране. Безкрайното раздробяване и преповтаряне има обратен ефект. За мен е безспорно, че:

- Проучването върху ангионевротичния оток като обем и подход е уникално в национален мащаб;
- Детайлният и комплексен анализ на социално-демографските особености на пациентите, структурата на етиологичните фактори, най-честите клинични прояви и съпътстващи заболявания дават възможност да се идентифицират съществени за диагностичния процес характеристики, които в някои случаи се отличават от литературните данни;
- Получени са ценни данни за честотата на заболяването сред българското население и социално-демографския профил на засегнатите – предимно работещи жени в градовете, над 50 г;
- Подробно са анализирани етиологичните фактори, като, в сравнение с литературните данни, е установена значително по-ниска честота на травмите, стреса и ядките като провокиращ фактор;
- Приносен характер има установената висока честота на сенсibiliзация към алергени при пациентите с придобит ангиоедем (33.3% от случаите);
- Важен теоретичен принос е установената висока честота на реакции от алергичен тип, провокиращи НАЕ и идеята за съчетание между IgE-медиирани и не IgE-медиирани фактори в патогенезата на заболяването;
- Теоретичен приносен характер има установената двукратно по-честа асоциация на НАЕ със съпътстващи заболяваниям
- В практически план е важно установеното значение на лабораторните показатели ниво на общи ИгЕ и еозинофили в периферната кръв като достъпни биомаркери за отдиференцирането на алергичните от неалергични форми на ангиоедем;
- Най-същественният практически принос на получените резултати е да послужат като база за разработването на Национален консенсусен документ за диагностика и лечението на ангионевротичния оток. Рационализирането на действащите алгоритми

за диагностика и лечение би имало и конкретен финансов ефект, чрез съкращаване на броя и продължителността на хоспитализациите и подобряване качеството на живот на засегнатите пациенти.

3. Оценка на задължителните наукометрични показатели, свързани с дисертационния труд. Във връзка с темата на дисертационния труд, доц. Дерменджиев е представил списък от

28 пълнотекстови статии, от които – 9 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и 19 – в нереферирани издания с научно редактиране. Статиите, публикувани в списания с импакт фактор са 4 (общ IF 11,441). Доц. Дерменджиев е авторът на три монографии (една, от които на английски език) и едно ръководство по тематиката. Броят на публикациите и наукометричните показатели отговарят на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗАД) в Медицински университет -Пловдив.

4. Заключение

Представеният ми за становище труд “ АНГИОНЕВРОТИЧЕН ОТОК – ЕПИДЕМИОЛОГИЯ, ЕТИОЛОГИЯ, ПАТОГЕНЕЗА, ФОРМИ, КЛИНИЧНО ПРОТИЧАНЕ, ДИАГНОСТИЧНИ И ДИФЕРЕНЦИАЛНО-ДИАГНОСТИЧНИ КРИТЕРИИ, ТЕРАПЕВТИЧНИ ПОДХОДИ ” е актуална и навременна разработка, която дава ключ към медицински проблем с нарастващо социално значение. Дисертационният труд се основава на дългогодишен професионален опит и самостоятелен анализ; получени са оригинални теоретични резултати и са формулирани подходи за решаване на конкретни практически проблеми. Дисертационният труд и свързаната с него публикационна активност отговарят и напълно покриват критериите изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ПЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗАД) в Медицински университет –Пловдив. Въз основа на всичко казано по-горе давам положителна оценка и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят научната степен “Доктор на науките ” на доц. д-р Светлан Михов Дерменджиев в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.1 Медицина, по научна специалност „Имунопатология и алергология“, код 03.01.27.

27.10.2020 г.

подпис:

Проф. д-р М. Стоименова, дмн